

Sztuczna Inteligencja

Soma Dutta

Wydział Matematyki i Informatyki, UWM w Olsztynie
soma.dutta@matman.uwm.edu.pl

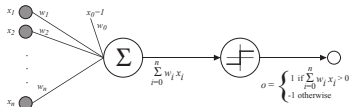
Wykład - 12: Systemy uczące się

Semestr letni 2022

Podsumowanie

Uczenie się perceptronu: jak wyuczyć perceptron dla danej funkcji, czyli jak nauczyć się wag dla jednego perceptronu. Tutaj, dokładniej problemem uczenia się jest określenie wektora wag, który powoduje że perceptron generuje poprawne wyjścia $+1/0$ dla każdego z podanych przykładów treningowych.

$\vec{x} = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ — wektor wejściowy (obiekt danych)

$\vec{w} = (w_0, w_1, \dots, w_n)$ — wektor wag perceptronu

w_0 — waga przesunięcia ("przesuwa" próg funkcji aktywacji)

σ — progowa (skokowa) funkcja aktywacji perceptronu

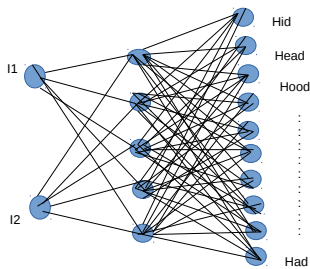
$o(\vec{x})$ — wartość wyjścia perceptronu dla wektora $\vec{x}$

$$o(\vec{x}) = \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x}) = \begin{cases} 1 & \text{if } w_0 + w_1 x_1 + \dots + w_n x_n > 0 \\ -1 & \text{otherwise.} \end{cases}$$

Uczenie się jednostki liniowej na podstawie reguły delta: Regułę treningową delta najlepiej zrozumieć, biorąc pod uwagę zadanie treningu perceptronu bez progu

Wielowarstwowa sieć neuronowa

- ▶ Jak wspomniano wcześniej, pojedyncze perceptrony mogą wyrażać jedynie decyzyjne liniowe powierzchnie.
- ▶ Istnieją proste funkcje, takie jak XOR, a także złożone zadania, takie jak rozpoznawanie mowy, które obejmuje nieliniową reprezentację.
- ▶ Przedstawiona tutaj sieć została wyuczona rozpoznawania 1 z 10 dźwięków samogłoskowych występujących w kontekście 'h...d' (np. had, hid). Wejście sieci składa się z dwóch parametrów, I_1 i I_2 , uzyskanych z analizy spektralnej dźwięku. Dziesięć wyjść sieci odpowiada 10 możliwym dźwiękom samogłosek. Decyzją sieci jest wyjście, którego wartość jest najwyższa.

Wielowarstwowa sieć neuronowa

Jednostki:

Jednostki podzielone są na warstwy, każda jednostka przyporządkowana jest do dokładnie jednej warstwy

Wejścia:

Wejścia podłączone są wyłącznie do jednostek znajdujących się w najniższej warstwie

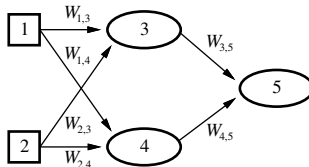
Połączenia:

Połączenia występują wyłącznie pomiędzy jednostkami z sąsiednich warstw, łączą zawsze wyjścia jednostek z warstwy niższej z wejściami do jednostek w warstwie wyższej

Wyjście:

Typowa sieć z jedną wartością funkcji ma tylko jedną jednostkę w najwyższej warstwie, wyjście z tej jednostki jest wyjściem całej sieci

Wielowarstwowa sieć neuronowa: ewaluacja

$$\begin{aligned}x_5 &= \sigma(w_{3,5} \cdot x_3 + w_{4,5} \cdot x_4) \\&= \sigma(w_{3,5} \cdot \sigma(w_{1,3} \cdot x_1 + w_{2,3} \cdot x_2) + w_{4,5} \cdot \sigma(w_{1,4} \cdot x_1 + w_{2,4} \cdot x_2))\end{aligned}$$

Uwaga:

Zastosowanie liniowych funkcji przejścia w warstwach pośrednich byłoby nieefektywne - warstwy takie można pominąć, poprzez odpowiednie przeliczenie wag i bezpośrednie połączenie warstw poprzedzającej i następującej.

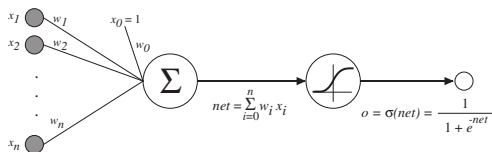
Wielowarstwowa sieć neuronowa: inna funkcja aktywacji

Jakiego rodzaju jednostki będziemy używać jako podstawy do budowy sieci wielowarstwowych?

- ▶ Wiele warstw jednostek liniowych nadal wytwarza tylko funkcje liniowe, a wolimy sieci zdolne do reprezentowania wysoce nieliniowych funkcji.
- ▶ Jednostka perceptronowa jest kolejnym możliwym wyborem, ale nieciągły próg czyni ją nieróżniczkowalną i dlatego nie nadaje się do zastosowania w metodzie spadku gradientu.
- ▶ Potrzebujemy jednostki, której wyjście jest nieliniową funkcją jego wejść, oraz której wyjście jest również różniczkowalną funkcją jego danych wejściowych.
- ▶ Jednym z rozwiązań jest **jednostka sigmoidalna (sigmoid unit)** - jednostka bardzo podobna do perceptronu, ale bazująca na wygładzonym, różniczkowalnym progu funkcjonalności.

Perceptron z sigmoidalną funkcją aktywacji

- ▶ Podobnie jak perceptron, sigmoidalna jednostka najpierw oblicza liniową kombinację danych wejściowych, a następnie stosuje próg dla wyniku. Jednak w przypadku jednostki sigmoidalnej wyjście progowe jest wyjściem ciągłym jego wejść.
- ▶ σ jest nazywany funkcją sigmoidalną lub funkcją logistyczną.
- ▶ Jego wartość wyjściowa wynosi od 0 do 1, rośnie monotonicznie wraz ze swoimi wejściami, a pochodna sigmoidalna jest łatwo wyrażalna przy użyciu jego wyjścia (konkretnie $\frac{d(\sigma(z))}{dz} = \sigma(z) \cdot (1 - \sigma(z))$).

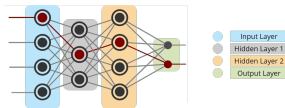
Sigmoidalna funkcja aktywacji perceptronu $\sigma(z) = \frac{1}{1 + e^{-z}}$

Propagacja wsteczna: algorytm

```
function BACK-PROP-UPDATE(examples, layers,  $\alpha$ ) returns a network
inputs: examples - a set of examples, each with input  $\vec{x}$  and output  $y(\vec{x})$ 
          layer0, layer1, ..., layern - neuron layers sorted from the bottom to the top
           $\alpha$  - the learning rate
repeat
  for each  $\vec{x} = (x_1, \dots, x_n)$  in examples do
    for each unit  $j \in \text{layer}_0$  do
       $o_j \leftarrow x_j$ 
    end for
    for each unit  $j \in \text{layer}_p$  in order from layer1 up to layern do
       $z_j \leftarrow \sum_{i \in \text{layer}_{p-1}} w_{i,j} o_i$ 
       $o_j \leftarrow \sigma(z_j)$ 
    end for
    for each unit  $j \in \text{layer}_n$  do
       $\delta_j \leftarrow \sigma'(z_j)(y_j(\vec{x}) - o_j)$ 
    end for
    for each unit  $j \in \text{layer}_p$  in order from layern-1 down to layer0 do
       $\delta_j \leftarrow \sigma'(z_j) \sum_{k \in \text{layer}_{p+1}} w_{j,k} \delta_k$ 
       $\Delta w_{j,k} \leftarrow \alpha \delta_k o_j$ 
       $w_{j,k} \leftarrow w_{j,k} + \Delta w_{j,k}$ 
    end for
  end for
until some stopping criterion is satisfied
return layers with modified weights
end function
```


Propagacja wsteczna: funkcja błędu

- $$E(\vec{w}) = \frac{1}{2} \sum_{\vec{x} \in U} \sum_{j \in \text{Outputs}} (y_j(\vec{x}) - O_j(\vec{x}))^2$$

$$= \frac{1}{2} \sum_{\vec{x} \in U} \sum_{j \in \text{Outputs}} (y_j(\vec{x}) - \sigma((\vec{w} \cdot \vec{x})_j))^2$$
- Dla każdej jednostki j w ostatniej warstwie $\delta_j = \frac{\partial E_j}{\partial \vec{w}}$ to wektor, w którym i -tej składnik $\delta_{j,i}$ jest pochodną względem i -tej składnik j -tego wektora wagi.

$$\delta_{j,i} = \frac{\partial E_j(\vec{w})}{\partial w_i} = \frac{1}{2} \sum_{\vec{x} \in U} \frac{\partial}{\partial w_i} (y_j(\vec{x}) - \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x})_j)^2$$

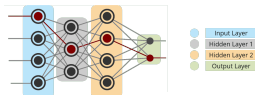
$$= - \sum_{\vec{x} \in U} (y_j(\vec{x}) - \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x})_j) \cdot \frac{\partial \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x})_j}{\partial w_i}$$

Niech $\vec{w} \cdot \vec{x} = z$. Więc $\frac{\partial \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x})}{\partial w_i} = \frac{\partial \sigma(z)}{\partial z} \frac{\partial (\vec{w} \cdot \vec{x})}{\partial w_i}$ gdzie $\sigma(z) = \frac{1}{1+e^{-z}}$.

$$= - \sum_{\vec{x} \in U} (y_j(\vec{x}) - \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x})_j) \cdot \frac{\partial \sigma(z_j)}{\partial z_j} \frac{\partial (\vec{w} \cdot \vec{x})_j}{\partial w_i}$$

$$= - \sum_{\vec{x} \in U} (y_j(\vec{x}) - \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x})_j) \cdot (\sigma(z_j)(1 - \sigma(z_j)))(x_i)$$

Propagacja wsteczna z sigmoidalną funkcją aktywacji

Sigmoidalna funkcja aktywacji $\sigma(z) = \frac{1}{1+e^{-z}}$ we wszystkich neuronach

$$o(\vec{x}) = \sigma(\vec{w} \cdot \vec{x}) = \frac{1}{1+e^{-\vec{w} \cdot \vec{x}}}$$

$$\frac{\partial \sigma}{\partial z} = \left(\frac{1}{1+e^{-z}} \right) \left(1 - \frac{1}{1+e^{-z}} \right)$$

$$\frac{\partial \sigma}{\partial z} [z = \vec{w} \cdot \vec{x}] = o(\vec{x})(1 - o(\vec{x}))$$

Wartości współczynników zmiany wag δ_j

— dla neuronów j z warstwy najwyższej:

$$\delta_j \leftarrow o_j(1 - o_j)(y_j(\vec{x}) - o_j)$$

— dla neuronów j z każdej niższej warstwy p :

$$\delta_j \leftarrow o_j(1 - o_j) \sum_{k \in \text{layer}_{p+1}} w_{j,k} \delta_k$$

Propagacja wsteczna: własności

- ▶ Algorytm propagacji wstecznej działa dla dowolnego grafu skierowanego bez cykli.
- ▶ **Twierdzenie:** Algorytm propagacji wstecznej zbiega lokalnie do minimalnego błędu średniokwadratowego.

Uczenie indukcyjne

- ▶ **Obiekty**: dane reprezentujące rzeczywisty stan lub obiekt, tworzą przestrzeń obiektów X .
- ▶ **Decyzja**: Funkcja $dec : X \mapsto V_{dec}$ przypisująca obiektom wartość decyzji z ustalonego zbioru V_{dec} .
- ▶ **Zbiór przykładów (zbiór treningowy, próbka treningowa)**: Ustalony zbiór obiektów z X z przypisanymi wartościami decyzji:
 $(x_1, dec(x_1)), (x_2, dec(x_2)), \dots, (x_m, dec(x_m))$.
- ▶ **Problem**: Z danego zbioru przykładów nauczyć się funkcji (hipotezy) $h : X \mapsto V_{dec}$ aproksymującej decyzję dec tak, żeby możliwie **najbardziej poprawnie** przypisywała decyzję obiektom z przestrzeni X nie występujących w zbiorze przykładów.

Drzewa decyzyjna

- ▶ Indukcja drzewa decyzyjnego jest jedną z najprostszych, a jednocześnie najbardziej udanych form maszynowego uczenia się.
- ▶ Drzewo decyzyjne reprezentuje funkcję, która przyjmuje jako dane wejściowe wektor wartości atrybutów i zwraca 'decyzję' - pojedynczą wartość wyjściową.
- ▶ Wartości wejściowe i wyjściowe mogą być dyskretne lub ciągłe. Dla uproszczenia skoncentrujemy się na problemach, w których dane wejściowe mają dyskretne wartości a dane wyjściowe mają dokładnie dwie możliwe wartości; jest to **klasyfikacja boolowska** (binarna), gdzie każde przykładowe dane wejściowe zostaną sklasyfikowane jako prawda (**przykład pozytywny**) bądź jako fałsz (**przykład negatywny**).
- ▶ W drzewie decyzyjnym każdy **węzeł wewnętrzny odpowiada testowi wartości a_i** , jednego z atrybutów. **Gałęzie z węzła są oznaczone możliwymi wartościami atrybutu a_i** . Każdy **węzeł liścia w drzewie jest etykietowany wartością zwracaną przez funkcję jako wynik**.

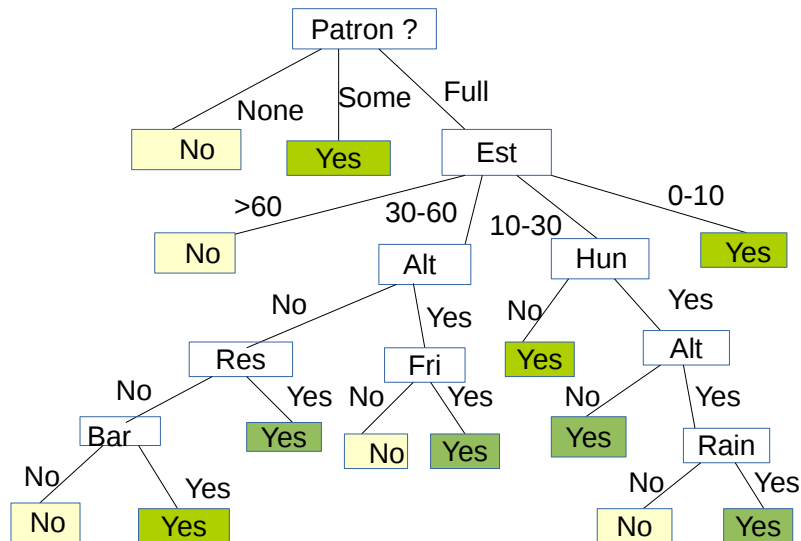
Przykład

- ▶ **Predykat celowy**: zdecydować, czy czekać na stolik w restauracji
- ▶ Celem jest poznanie definicji predykatu celu **WillWait**
- ▶ Atrybuty, na podstawie których należy podjąć decyzję:
  - ▶ **Alternate**: czy w pobliżu znajduje się odpowiednia alternatywna restauracja
  - ▶ **Bar**: czy w restauracji jest wygodny bar, w którym można czekać
  - ▶ **Friday/Saturday**: można czekać, jeśli jest piątek lub sobota
  - ▶ **Hungry**: czy jesteśmy głodni
  - ▶ **Patron**: ile osób jest w restauracji (brak, niektóre pełne)
  - ▶ **Price**: przedział cenowy dań w restauracji
  - ▶ **Raining**: czy na zewnątrz pada deszcz
  - ▶ **Reservation**: czy dokonaliśmy rezerwacji
  - ▶ **Type**: rodzaj restauracji (francuska, włoska, tajska lub burger)
  - ▶ **WaitEstimate**: czas oczekiwania oszacowany przez gospodarza (0-10 minut, 10-30, 30-60 lub > 60)

Przykład restauracji

Example											Decision WillWait
	Alt	Bar	Fri	Hun	Pat	Price	Rain	Res	Type	Est	
x ₁	Yes	No	No	Yes	Some	\$\$\$	No	Yes	French	0-10	Yes
x ₂	Yes	No	No	Yes	Full	\$	No	No	Thai	30-60	No
x ₃	No	Yes	No	No	Some	\$	No	No	Burger	0-10	Yes
x ₄	Yes	No	Yes	Yes	Full	\$	Yes	No	Thai	10-30	Yes
x ₅	Yes	No	Yes	No	Full	\$\$\$	No	Yes	French	> 60	No
x ₆	No	Yes	No	Yes	Some	\$\$	Yes	Yes	Italian	0-10	Yes
x ₇	No	Yes	No	No	None	\$	Yes	No	Burger	0-10	No
x ₈	No	No	No	Yes	Some	\$\$	Yes	Yes	Thai	0-10	Yes
x ₉	No	Yes	Yes	No	Full	\$	Yes	No	Burger	> 60	No
x ₁₀	Yes	Yes	Yes	Yes	Full	\$\$\$	No	Yes	Italian	10-30	No
x ₁₁	No	No	No	No	None	\$	No	No	Thai	0-10	No
x ₁₂	Yes	Yes	Yes	Yes	Full	\$	No	No	Burger	30-60	Yes

Drzewo decyzyjne

Ekspresyjność drzewa decyzyjnego

- ▶ Drzewo decyzyjne jest logicznie równoważne z twierdzeniem, że atrybut celowy lub atrybut decyzyjny jest prawdziwy tylko wtedy, gdy atrybuty wejściowe spełniają jedną ze ścieżek prowadzących do węzła liścia o wartości prawdziwy.

$$\textit{Goal} \Leftrightarrow \textit{Path}_1 \vee \textit{Path}_2 \vee \dots \vee \textit{Path}_n$$

gdzie każda ścieżka jest koniunkcją testów atrybut-wartość wymaganych do podążenia tą ścieżką.

- ▶ Na przykład: $\textit{Path}_1 \equiv (\textit{Patron} = \textit{Full}) \wedge (\textit{WaitEstimate} = 0 - 10)$.
 $\textit{Path}_2 \equiv$
 $(\textit{Patron} = \textit{Full}) \wedge (\textit{WaitEstimate} = 10 - 30) \wedge (\textit{Hungry} = \textit{No})$.
- ▶ Zatem całe wyrażenie jest równoważne DNF.

Indukowanie drzewa decyzyjnego na podstawie przykładów

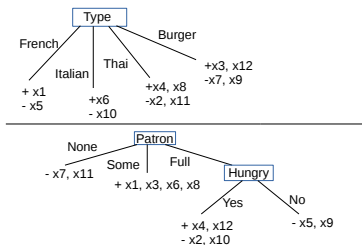
- ▶ Przykład systemu decyzyjnego ma postać $(x, dec(x))$, gdzie x jest wektorem wartości atrybutów wejściowych, a $dec(x)$ jest jedną z wartości atrybutu decyzyjnego.
- ▶ Jeśli mamy n atrybutów i każdy atrybut ma dwie możliwe wartości, drzewa decyzyjne to funkcje od zbioru z 2^n do zbioru wartości z 2 elementami. Istnieje więc 2^{2^n} możliwych drzew decyzyjnych.
- ▶ Na przykład tylko z dziesięcioma atrybutami boolowskimi naszego problemu w restauracji do wyboru jest 2^{1024} różnych funkcji.
- ▶ Musimy więc szukać dobrej hipotezy na tak dużej przestrzeni.
- ▶ Zatem celem jest skonstruowanie drzewa, które jest zgodne z pozytywnymi przykładami (tzn. $dec(x) = \text{prawda}$) i jest tak małego rozmiaru, jak to możliwe.

Znajdowanie drzewa decyzyjnego

- ▶ **Pozytywne przykłady:** te, dla których WillWait ma wartość 'Tak' (np. $x_1, x_3, \dots$)
- ▶ **Przykłady negatywne:** te, dla których WillWait ma wartość 'Nie' (np. $x_2, x_5, \dots$)
- ▶ Szukamy drzewa, które jest zgodne z przykładami i jest tak możliwie małego rozmiaru. Niestety znalezienie najmniejszego spójnego z przykładami drzewo jest trudnym problemem; nie ma sposobu na skuteczne przeszukanie 2^{2^n} drzew.
- ▶ Za pomocą prostych heurystyk możemy jednak znaleźć dobre przybliżone rozwiązanie: małe (ale nie najmniejsze) niesprzeczne z przykładami drzewo.
- ▶ Algorytm DECISION-TREE-LEARNING bazuje na strategii zachłannej dziel i rządź: zawsze najpierw przetestuj najważniejszy atrybut. Ten test dzieli problem na mniejsze podproblemy, które można następnie rozwiązać rekurencyjnie.
- ▶ 'Najważniejszy atrybut' to ten, który najbardziej wpływa na klasyfikację przykładu.

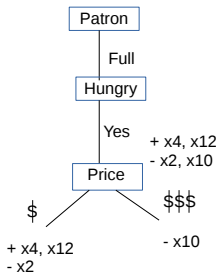
Zły atrybut i znaczący atrybut

- ▶ 'Type' jest słabym atrybutem, ponieważ dla każdej możliwej wartości ma taką samą liczbę pozytywnych i negatywnych przykładów.

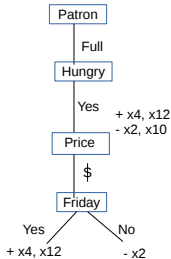

- ▶ 'Patron' jest bardzo istotnym atrybutem, ponieważ dla wartości 'None' i 'Some' cały zbiór danych jest podzielony na przykłady negatywne i pozytywne.
- ▶ Tak więc po pierwszym teście atrybutów, gdy przykłady zostaną podzielone, możemy przejść do testu następnego poziomu z mniejszą liczbą przykładów.
- ▶ 'Hungry' jest wybierany jako następny, ponieważ dla wartości 'No' ma tylko negatywne przykłady.

- ▶ Na tym etapie 'Alt' nie jest dobrym atrybutem, ponieważ w przypadku 'Alt = Yes', ponieważ wyznacza taką samą liczbę pozytywnych i negatywnych przykładów.
- ▶ Ale 'Price' jest tutaj dobrym atrybutem, ponieważ dla 'Price = \$\$\$' mamy tylko negatywny przykład.

- ▶ Kolejnym znaczącym atrybutem jest 'Friday', ponieważ dzieli przykłady na przypadki pozytywne i negatywne.

- ▶ Więc jedną z klasyfikacji niektórych pozytywnych przykładów jest:
 $(Patron = Full) \wedge (Hungry = Yes) \wedge (Price = \$) \wedge (Friday = Yes)$
- ▶ Dla pozostałych pozytywnych przykładów mamy następującą klasyfikację.
 $(Patron = Some)$

Niespójne przypadki

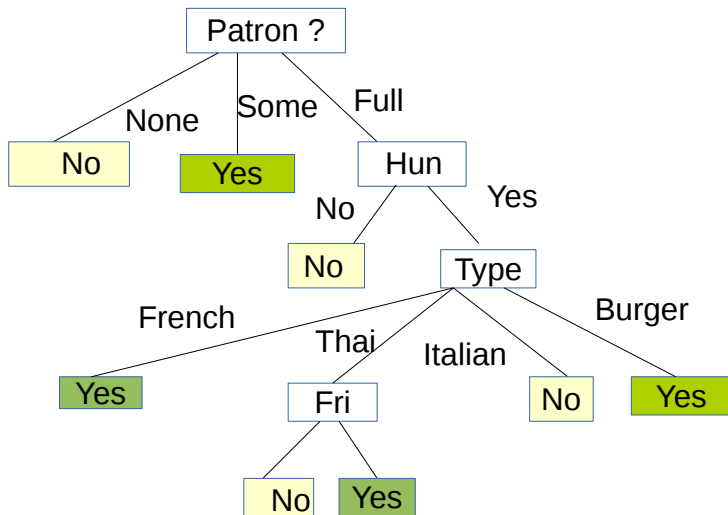
- ▶ Jeśli po zastosowaniu tej strategii dziel i rządź nie pozostanie żaden atrybut, ale nadal pozostaną pewne pozytywne i negatywne przykłady, oznacza to, że przykłady te mają ten sam opis, ale inną klasyfikację. Oznacza to, że istnieją niespójne (sprzeczne) przypadki.
- ▶ Może się to zdarzyć z powodu błędu lub szumu w danych; lub ponieważ nie możemy zaobserwować atrybutu, który odróżniałby przypadki pozytywne i negatywne.

Algorytm uczenia się drzewa decyzyjnego

```
function DECISION-TREE-LEARNING(examples, attributes, parent examples) returns a tree
  if examples is empty then return PLURALITY-VALUE(parent examples)
  else if all examples have the same classification then return the classification
  else if attributes is empty then return PLURALITY-VALUE(examples)
  else
     $A \leftarrow \operatorname{argmax}_{a \in \text{attributes}} \text{IMPORTANCE}(a, \text{examples})$ 
    tree  $\leftarrow$  a new decision tree with root test  $A$ 
    for each value  $v_k$  of  $A$  do
      exs  $\leftarrow \{e : e \in \text{examples}, A(e) = v_k\}$ 
      subtree  $\leftarrow$  DECISION-TREE-LEARNING(exs, attributes  $\setminus \{A\}$ , examples)
      add a branch to tree with label  $(A = v_k)$  and subtree subtree
  return tree
```


Jedno drzewo decyzyjne

- ▶ Zauważamy, że istnieje niebezpieczeństwo nadinterpretacji drzewa wybranego przez algorytm.
- ▶ Kiedy istnieje kilka zmiennych o podobnym znaczeniu, wybór między nimi jest nieco arbitralny: przy nieco innych przykładach danych wejściowych do podziału zostanie wybrana inna zmienna po pierwsze, a całe drzewo wyglądałoby zupełnie inaczej.
- ▶ Funkcja decyzyjna obliczana przez drzewo byłaby nadal podobna, ale struktura skonstruowanego drzewa może się znacznie różnić.

Entropia

- ▶ Algorytm uczenia się drzewa decyzyjnego polega na wybraniu ważnego podzbioru atrybutów w stosunku do podanego zbioru przykładów.
- ▶ Potrzebna jest więc formalna miara 'dość dobrych' i 'bezużytecznych' atrybutów.
- ▶ Tutaj wprowadzono funkcję o nazwie 'Ważność' (Importance). W tym celu stosuje się pojęcie **wzmocnienia informacji (information gain)**, które definiuje się przez entropię.
- ▶ Warto wiedzieć, że entropia jest podstawową wielkością w teorii informacji (Shanon and Weaver 1949)

Entropia

- ▶ Entropia jest miarą niepewności zmiennej losowej; pozyskiwanie informacji odpowiada zmniejszeniu entropii.
- ▶ Ogólnie entropia zmiennej losowej V o wartościach v_k , każda z prawdopodobieństwem $p(v_k)$, jest zdefiniowana jako:

Entropy: $H(V) = \sum_k P(v_k) \log_2 \frac{1}{P(v_k)} = -\sum_k P(v_k) \log_2 P(v_k).$

- ▶ Shannon zdefiniował pojęcie zawartości informacji w zmiennej w odniesieniu do jego prawdopodobieństwa p , oznaczonego jako $I(p)$, przez pewne aksjomaty, a później odkrył, że $I(p) = \log_2(\frac{1}{p})$ jest dobrym kandydatem na funkcję I . Relacja między entropią a treścią informacyjną jest podana jako $H(V) = E(I(prob(V)))$.
- ▶ Więc entropia rzutu monetą:
$$H(fair) = -(0.5 \log_2(0.5) + 0.5 \log_2(0.5)) = 1$$
- ▶ Entropia boolowskiej zmiennej losowej z prawdopodobieństwem q dla 'true' wynosi:
$$B(q) = -(q \log_2 q + (1 - q) \log_2(1 - q))$$

Entropia atrybutu

- ▶ Jeśli zbiór treningowy zawiera p przykładów pozytywnych i n przykładów negatywnych, wówczas entropia atrybutu decyzyjnego dla całego zbioru to: $H(\text{decision}) = B(\frac{p}{p+n})$.
- ▶ W przykładzie związanym z restauracją $p = n = 6$. Więc odpowiednia entropia jest $B(0,5)$, która jest dokładnie 1 bit.
- ▶ Atrybut A z odrębnymi wartościami dzieli zbiór treningowy na podzbiory $E_1, E_2, \dots, E_d$. Każdy podzbiór E_k ma p_k pozytywne przykłady i n_k negatywne przykłady. Tak więc, jeśli pójdziemy wzdłuż gałęzi, potrzebujemy dodatkowych $B(\frac{p_k}{p_k+n_k})$ bitów informacji, aby odpowiedzieć na pytanie.
- ▶ Losowo wybrany przykład z zbioru treningowego ma k -tą wartość dla A z prawdopodobieństwem $\frac{p_k+n_k}{p+n}$.
- ▶ Tak więc oczekiwana entropia pozostała po przetestowaniu atrybutu A wynosi: $\text{Remainder}(A) = \sum_{k=1}^d \frac{p_k+n_k}{p+n} \cdot B(\frac{p_k}{p_k+n_k})$
- ▶ Uzyskanie informacji (information gain) z testu atrybutu A to oczekiwane zmniejszenie entropii:
 $\text{Gain}(A) = B(\frac{p}{p+n}) - \text{Remainder}(A)$

Zysk informacji definiujący funkcję IMPORTANCE

- ▶ $Gain(A)$ jest tym, czego potrzebujemy do realizacji funkcji IMPORTANCE.
- ▶ Na przykład:
$$Gain(Patron) = B(\frac{6}{12}) - Remainder(Patron)$$
$$= 1 - [\frac{2}{12}B(\frac{0}{2}) + \frac{4}{12}B(\frac{4}{4}) + \frac{6}{12}B(\frac{2}{6})] \approx 0.541 \text{ bits}$$
$$Gain(Type) = 1 - [\frac{2}{12}B(\frac{1}{2}) + \frac{2}{12}B(\frac{1}{2}) + \frac{4}{12}B(\frac{2}{4}) + \frac{4}{12}B(\frac{2}{4})] = 0 \text{ bit}$$
- ▶ To potwierdza, że Patron jest lepszym atrybutem do podziału.
- ▶ W rzeczywistości w podanym przykładzie 'Patron' ma maksymalne wzmocnienie dowolnego z atrybutów i będzie wybierany przez algorytm uczenia decyzji jako węzeł początkowy.

Dziękuję za uwagę